

WESTFRIESLAND

CONTACTPERSOON E. Vos**TELEFOON** 0229 252200**EMAIL** e.vos@hoorn.nl**UW BRIEF VAN** 15 juni 2026**ZAAKNUMMER** 3077952**BIJLAGEN****ONDERWERP** zienswijze ontwerp-omgevingsvisie**AAN**Aan de Gedeputeerde Staten van
de provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Hoorn, 31 augustus 2026

Geacht college van Gedeputeerde Staten,

Regio Westfriesland heeft kennisgenomen van de ontwerp-omgevingsvisie.

Westfriesland kent vele opgaven die ruimte vragen. Denk o.a. aan ambities op het gebied van de duurzame energie-opwek, de bijbehorende energie-infrastructuur en klimaatadaptatiemaatregelen, de toekomst van de agrarische sector, onze woningbouwopgave, onze opgaven op het gebied van natuur en recreatie, de leefbaarheid in het landelijk gebied, het faciliteren van de groei van en verduurzaming van werklocaties en ons mobiliteitssysteem in relatie tot wonen en werken. De opgaven staan niet los van elkaar en vergen nog meer dan weleer een gezamenlijk gecoördineerde integrale aanpak. De schaarste aan ruimte impliceert keuzes maken.

Wij staan, net als u, voor een gezonde leefomgeving met aandacht voor omgevingskwaliteit en een zorgvuldige ruimtelijke ordening. Dat is ook de insteek van onze Ruimtelijke Agenda Westfriesland; de juiste functie op de juiste plaats met oog voor het landschap en de ontwikkelmogelijkheden die onze regio biedt. Kortom een regio in balans.

Onze regio kan zich vinden in het adagium lokaal wat kan, provinciaal wat moet. Wij zien echter aandachtspunten in uw ontwerp-omgevingsvisie die onderbelicht zijn. Wie is nu waarvoor verantwoordelijk, met welke rol, en wat is aan gemeenten dan wel aan de provincie? Waar zou meer focus en beleidsinzet op moeten liggen om onze gezamenlijke opgaven het hoofd te bieden?

Met het verder ontwikkelen van de Bandstad Noord-Holland Noord (NHN) werken wij met u, het Rijk, het Hoogheemraadschap en de 17 NHN-gemeenten via het Ontwikkelperspectief aan onze agglomeratiekracht. Doel is een evenwichtigere regio waar de regionale economie wordt versterkt en wonen, werken en recreëren meer en meer samen gaan. De Westfriesse woningbouwopgave die hierbij hoort tot 2030, zoals met u afgesproken, bedraagt 13.375 woningen (in uw visie staat 12.500 genoemd). Onze Ruimtelijke Agenda zal in de komende bestuursperiode voor de jaren na 2030 een concrete doorkijk gaan geven hoe wij onze regio verder willen ontwikkelen met oog voor een evenwichtige ruimtelijke balans.

Mobiliteit

Bereikbaarheid van en naar en binnen onze regio komt niet of nauwelijks aan bod in uw visie. Een vitale complete regio met voldoende agglomeratiekracht valt of staat met goede efficiënte interne en externe verbindingen. Ook over spoor en weg. Onderdeel zijn en blijven van het Stedelijk Netwerk Nederland is van evident belang. Zonder verbindingen geen netwerk dat elkaar aanvult, versterkt en kan zorgdragen voor autonome ontwikkelingen in de regio zelf. Niet voor niets zijn we met verschillende partijen, ook met u, een ruimtelijke economische verkenning gestart om deze corridor ten volle te benutten. Het niet benoemen van het versterken van de A7-corridor als hoofdpoging is een omissie in uw visie.

Ook de Houtribdijk en de Afsluitdijk worden niet specifiek benoemd in uw ontwerp-omgevingsvisie. Wij zien de Houtribdijk als onderdeel van de tweede ring rondom de Metropoolregio Amsterdam en als belangrijke verbinding met het oosten van Nederland en verder richting Duitsland, mede in relatie tot vliegveld Lelystad. Dat er nu geen rijks gelden aanwezig zijn om de A7-corridor te versterken neemt niet weg om deze hoofdverbindingen prominent op te voeren. Het vraagt beleidsinzet om de corridors onder de aandacht te brengen en te houden. Een visie gaat immers over de lange termijn, niet over sentimenten die in Den Haag spelen.

Naast de mobiliteit van rijksinfrastructuur blijft het belangrijk om te investeren in de mobiliteit vanuit de OV-knooppunten langs de Westfriese lijn naar het noorden en zuiden. Betere (door)fietsroutes en (aanvullend) openbaar vervoer vanuit deze knooppunten dragen bij aan de corridorfunctie en zorgen dat ook de kleinere kernen in Westfriesland bereikbaar en leefbaar blijven. Kortom het gehele mobiliteitssysteem van A7 tot en met de Houtribdijk en het onderliggend netwerk zijn van evident belang om onze steden, dorpen en kernen vitaal en bereikbaar te houden.

Werklocaties

De huidige strategie en convenant werklocaties Westfriesland uit 2022 loopt tot 30-06-2027. De eerste stappen voor een herijking van de afspraken en besluitvorming tot een nieuw convenant zijn inmiddels gezet. Voor de herijking van de strategie en de afspraken die hieruit volgen wordt gebruik gemaakt van uw nieuwe behoefteraming alsmede de periodieke monitoring werklocaties van het ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord en markconsultatie. Door de actuele behoefte, inzichten en omstandigheden te verwerken, kunnen de afspraken worden aangescherpt. Uitgangspunt daarbij is, houden wat goed is en verbeteren wat verbeterd kan worden.

U benoemt dat bestaande energieknooppunten en infrastructuur randvoorwaardelijk zijn voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Hoewel deze voorwaarden essentieel zijn, is aanvullende inzet noodzakelijk op uitbreiding van energiec capaciteit en infrastructuur om stagnatie van economische ontwikkeling te voorkomen. De vraag naar bedrijventerreinen in Westfriesland is zodanig dat de huidige voorzieningen hiervoor onvoldoende basis bieden.

De ontwerp-visie zet in op optimaal gebruik van bestaande infrastructuur en bebouwde omgeving. Intensiever gebruik van bestaande bedrijventerreinen, bijvoorbeeld de hoogte in, is reeds langer een regionaal aandachtspunt. Ook functiemenging, lichte bedrijvigheid in combinatie met woningbouw en andere functies zien wij als oplossing, juist om de al eerder genoemde agglomeratiekracht te versterken. Onderzoek binnen Noord-Holland Noord laat zien dat 'Beter Benutten' bijdraagt, maar het tekort aan bedrijventerreinen niet oplost. Het is een deeloplossing. Herstructurering vereist bovendien schuifruimte, waarvoor nieuw aanbod noodzakelijk is. Dit vraagt om blijvende ruimte voor nieuwe bedrijventerreinen en onderlinge afstemming tussen regio's.

De provincie is voornemens om te gaan sturen op randvoorwaarden voor toekomstbestendige economie door onder andere het opnemen van 6 randvoorwaarden in de provinciale omgevingsverordening gericht op duurzaamheids- en ruimtelijke aspecten. Het stellen van

randvoorwaarden voor de vestiging van nieuwe bedrijven kan ondernemers afschrikken en daarmee een negatief effect hebben op de lokale werkgelegenheid. Wij zouden graag zien dat bij de invulling van de voorwaarden voldoende ruimte is voor lokaal maatwerk.

Agrarisch cluster

De plantenveredeling en zaadtechnologie in Westfriesland is aangewezen als strategisch cluster. Daarbij is aangegeven dat vanwege het strategische belang extra ruimte in Westfriesland wordt ingericht voor hieraan gekoppelde glastuinbouw. De keten is echter breder dan alleen glastuinbouw. Deze bestaat ook uit vollegrondsgroenteteelt, sierteelt en ondersteunde diensten, bijvoorbeeld op het gebied van onderzoek en innovatie. Voor de versterking van het cluster dienen ook deze sectoren en functies te worden ondersteund en gestimuleerd en ruimte worden geboden. Dit geldt in het bijzonder voor het glastuinbouwgebied Grootslag. In de ontwerp-omgevingsvisie wordt gesteld dat er enkel ruimte wordt geboden voor glastuinbouwfuncties die direct ten dienste staan van Seed Valley en de plantenveredeling en zaadtechnologie. Dit doet geen recht aan de gehele keten, waarbinnen het cluster van Seed Valley functioneert, die ook belangrijk is voor de voedselzekerheid in Nederland.

Het bredere belang van de agri- & foodketen komt ook terug in het economisch onderzoek naar de landbouw in Noord-Holland Noord dat de provincie in 2025 heeft laten uitvoeren:

‘Een analyse van de SWOT van de sector (H5.1) laat onder andere zien dat de agrarische sector in Noord-Holland Noord zich onderscheidt door haar grote bijdrage aan de nationale en internationale voedselzekerheid. Dit wordt mede mogelijk gemaakt door de goede bodemkwaliteit en het gunstige klimaat, en verder versterkt door de aanwezigheid van innovatieclusters zoals Seed Valley. De nauwe samenwerking tussen landbouwbedrijven, toeleveranciers, verwerkers en kennisinstellingen zorgt voor snelle kennisdeling en adoptie van nieuwe technologieën, waardoor de sector wendbaar en competitief is. Dit innovatievermogen biedt kansen om de productiviteit verder te verhogen en de sector toekomstbestendig te maken, zeker gezien de huidige focus op voedselzekerheid en zelfvoorzienendheid als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen’.

Ter versterking van de woon-werkbalans wil Westfriesland hoogwaardige werkgelegenheid stimuleren. Hiervoor liggen kansen binnen de agrarische sector/Seed Valley. Onder andere om via technologische innovatie de arbeidsprocessen verder te ontwikkelen, zodat de groeiende vraag naar seizoensgebonden en arbeidsintensief werk wordt afgeremd. Voor de huisvesting van buitenlandse werknemers nabij de (agrarische) bedrijven zouden wij graag, binnen de kaders van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, samen met de provincie de mogelijkheid willen verkennen om enkele knelpunten hierbij op te lossen.

Leefbare kernen

Het is goed dat wordt ingezet op woningbouw bij kleine kernen en op openbaar vervoer en deelmobiliteit. Om deze woningen bereikbaar te houden en om de voorzieningen elders bereikbaar te houden voor kleine kernen is dit belangrijk voor de leefbaarheid. Sociale cohesie, ontmoeting, bereikbaarheid en het voorkomen van vervoersarmoede vragen hier nadrukkelijk om aandacht. Het behoud en versterken van de leefbaarheid in kleine kernen zien wij dan ook als gezamenlijke opdracht.

Wij vragen expliciet aandacht voor het borgen van de leefbaarheid van kleine kernen die omzoomd zijn door Beschermd Landschap met de kernkwaliteit ‘(potentieel) Habitat voor weidevogels’. In de ontwerp omgevingsvisie wordt onder andere via maatwerk ruimte geboden om voor behoud van de leefbaarheid bij te bouwen. Met name de lintdorpen hebben binnen het lint onvoldoende woningbouwmogelijkheden. Tegelijkertijd stelt u in uw visie dat u slechts aan ontwikkelingen van groot openbaar belang onder voorwaarde ruimte wilt geven in Beschermd Landschap. Met name de lintdorpen hebben binnen het lint onvoldoende woningbouwmogelijkheden. Een te strikte interpretatie van het begrip openbaar belang zet een rem op ontwikkelingen in kernen die omzoomd zijn door Beschermd Landschap. Wij zien het

behouden en versterken van deze leefbaarheid als een gezamenlijke opdracht van groot openbaar belang. Wij verzoeken u dit ook te onderschrijven als een gezamenlijke opdracht van groot openbaar belang en dit ook expliciet in uw omgevingsvisie op te nemen.

Energie

U schrijft dat u werkt aan een duurzaam en efficiënt energiesysteem. Om dit te bereiken is ruimte nodig voor het opwekken van elektriciteit en warmte (zon, wind en geothermie), conversie (elektrolyse), opslag (waterstof en batterijen) en netwerken (kabels, leidingen en transformatoren). Om de ambities op gebied van klimaat, natuur en stikstof te kunnen halen en vanwege de urgente netcongestie, wilt u hiervoor meer ruimte geven.

Het energiesysteem van de toekomst verandert en is sturend voor de ruimtelijke ordening: daar waar energie beschikbaar is, kunnen ruimtelijke en economische ontwikkelingen plaatsvinden. Dit onderschrijven wij. Een juiste brede mix aan opwek waar ook kernenergie onderdeel van is, zal evident bijdragen aan de toekomstige behoefte. Regio Westfriesland en in het bijzonder gemeente Opmeer biedt beschikbare ruimte voor een Small Modulair Reactor.

Gezonde leefomgeving

De ontwerp omgevingsvisie stelt dat de gezonde leefomgeving in Westfriesland onder druk staat. Dit zou komen doordat de opgetelde score van indicatoren voor bedreigde omgevingsfactoren relatief hoog is in Noord-Holland Noord. Wij herkennen ons echter niet in de relatief hoge niveaus van stikstofdioxide en fijnstof (PM_{2,5}). Wij vragen of u dit nader kunt toelichten.

Natuur & recreatie

Zoals u weet kampt onze regio met een tekort aan natuur en recreatie. Wij waarderen dat de ontwerp-omgevingsvisie het belang van recreatie voor leefkwaliteit en gezondheid duidelijk benoemt. In Westfriesland is het goed merkbaar dat de druk op recreatieterreinen en recreatieve netwerken toeneemt mede in het licht van het huidig tekort. U schrijft dat de recreatiedruk op natuurgebieden toeneemt en dat dit ten koste kan gaan van kwaliteit en beleving. Wij willen u verzoeken deze lijn ook expliciet door te trekken naar recreatiegebieden en recreatieterreinen. Ook daar leidt extra druk tot minder kwaliteit en minder recreatieve gebruikswaarde.

Het tekort aan recreatieve voorzieningen zal door bevolkingsgroei en woningbouw verder toenemen. Tegelijk bieden woningbouw, infrastructurele projecten en andere ruimtelijke ontwikkelingen kansen om recreatie vanaf de start mee te nemen, onder andere in het groen-blauwe netwerk. In de praktijk gebeurt dit nog onvoldoende. Voor woningbouw, energie en mobiliteit is de ruimtevraag duidelijk, maar voor recreatie ontbreekt deze vaak, waardoor het naar de achtergrond schuift. Dit moet veranderen: recreatie dient vanaf het begin volwaardig onderdeel te zijn van gebiedsontwikkeling. Deze regio-overschrijdende opgave vraagt om een proactieve rol van de provincie, zowel in concretisering als in gezamenlijke uitvoering met de regio. Doel is een robuust groen-blauw netwerk met voldoende recreatiemogelijkheden. Als voorbeeld wijzen wij op de Utrechtse aanpak "Groen Groeit Mee" en verzoeken de provincie een vergelijkbare lijn voor Noord-Holland te verkennen.

Daarnaast is het van belang dat niet alleen kwaliteitsverbetering, koppelkansen en netwerkontwikkeling aandacht krijgen, maar ook de opgave om bestaande recreatiegebieden uit te breiden en waar nodig nieuwe recreatiegebieden te ontwikkelen. Voor Westfriesland is het belangrijk dat deze opgave expliciet terugkomt in de gebiedsgerichte uitwerking in hoofdstuk 6.3, 'Westfriesse Corridor en Seed Valley'. Daarbij willen we benadrukken dat er ook zelfstandige kansen voor recreatiegebieden kunnen zijn. Op deze manier kan het recreatieve aanbod in de regio aansluiten op de toenemende vraag en werken wij aan het groen en blauwe netwerk voor de gehele regio. We dragen zo bij aan de noodzakelijke vergroting van de biodiversiteit, een van de rijksopgaven uit de Nota Ruimte.

Onderbouwing en uitvoerbaarheid

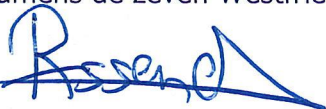
De tekst van de ontwerp-visie is vooral kwalitatief van aard. Wij missen op sommige onderdelen verduidelijking en onderbouwing. Dat roept vragen op. Ook is de scheiding tussen provinciaal belang dan wel gemeentelijk belang niet altijd helder. Waar gaat het om provinciaal belang en waar begint de autonomie van gemeenten? En welke rolverdeling behoort hier bij? Wij verzoeken u om te verduidelijken en de onderbouwing te versterken zodat de visie uitlegbaar is en zowel bestuurlijk als ambtelijk uitvoerbaar kan worden. Wij gaan graag met u in gesprek om meer duiding te krijgen op een aantal onderwerpen.

Resumerend

Met het nog vast te stellen Ontwikkelperspectief NHN in combinatie met de omgevingsvisie zien wij een goede basis om gezamenlijk te werken aan een toekomstbestendig Noord-Holland. Regio Westfriesland kan hierin een evidente bijdrage leveren. Enige accentverschuivingen en meer focus en beleidsinzet op bovengenoemde aandachtspunten zijn dan wel op zijn plaats.

Wij wensen u succes met de verdere uitwerking.

Met vriendelijke groet,
Namens de zeven Westfriesse gemeenten,

R. Assendelft

Voorzitter portefeuillehoudersoverleg VVRE (Verkeer & Vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie)